

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vlin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročilne se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravištvo: Knafljova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzojavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Staročehi in češkonemška sprava.

Praga, 29. septembra. Eksekutivni odbor staročeške stranke je imel včeraj sejo, o kateri se je izdal komunike, v katerem izražajo staročehi svojo zadovoljnost z rezultati praške češkonemške upravne konference in izražajo upanje, da bo ta sprava v korist deželi in da bo pripomogla dežen do velikih uspehov. Z velikim veseljem pozdravljajo tudi idejo enotnega češkega kluba, ki je potreben, da zadobijo češki poslanci, ki tvorijo vendar veliko skupino, na Dunaju tudi velik vpliv, kateri pripada tako velikemu narodu, kakor je češki v Avstriji. Nato so se vršile volitve v eksekutivni odbor in je bil izvoljen za predsednika poslanec Scholz, za podpredsednika pa bivši minister dr. Albert Braf in dr. E. Slavik.

Koroški deželni zbor.

Celovec, 29. septembra. Koroški deželni odbor je obravnaval v včerajšnji seji predlog gospodarskega odseka, v katerem se pozivlja vlada, da naj vendar enkrat izposluje, da se izločijo na Koroškem se nahajajoča državna posestva iz gozdarskega ravnanstva v Gorici. Za predlog so govorili poslanci dr. Steinwender, dr. Lemesch in Grafenauer. Nadalje se je obravnaval predlog dr. Waldnerja, ki protestira proti postopanju italijanske oblasti, ki konfiscira strogo ob koroško - italijanski meji vso živino, ki prestopi na italijanska tla in jo izroči lastniku nazaj le proti visoki odškodnini. Deželni predsednik je moral priznati, da je ta pritožba popolnoma opravičena.

Moravski deželni zbor.

Brno, 29. septembra. Včeraj se je sešel moravski deželni zbor k novemu zasedanju. Deželni glavar Serenyi je govoril o osemdesetletnici vladarja. Na to je poudarjal, da je treba hitre pomoči dežele za po vodnjih poškodovane posestnike po moravskih krajih. Deželni glavar je potem predlagal, da naj se volijo narodnostne kurije v moravski deželni zbor, kateri predlog se je sprejel, kakor tudi predlog dr. Začka, da štejejo posamezni odseki v moravskem deželnem zboru po 24 članov.

Brno, 29. septembra. V nadaljni seji so stavili skoraj vsi člani deželnega zbora na deželnega glavarja vprašanje, zakaj je bilo zadnje zasedanje moravskega deželnega zbora zaključeno. Zlasti poslanec dr. Stransky je dolžil klerikalne poslance, da so oni podpihovali vlado, da je pozabila proti moravski deželi spoštovanje do deželne avtonomije in tako postopala. Dr. Stransky je nadalje tudi zahteval, da se odpravi na Moravskem še obstoječa šolnina. Govoril je tudi klerikalni poslanec Šramek, ki je izjavil, da so tudi klerikalci za napredne predloge in zlasti, da se zniža službena doba za učitelje na 35 let, toda le pod tem pogojem, da se ta doba šteje šele od tedaj, ko je učitelj položil izpit vsposobljenosti.

Akcija proti draginji.

Dunaj, 29. septembra. V snočni številki našega lista smo poročali o sprejemu deputacije, ki je šla včeraj radi državne akcije proti podraženju živil do ministrskega predsednika bar. Bienenrtha. Dodatno k temu poročilu se navaja: Na večer se je izdal o tem posetu komunike, v katerem se pravi, da je ministrski predsednik baron Bienenrth sledeče povedal deputaciji: Vlada obrača vso pozornost na draginjo. Zaradi tega je znižala železniške tarife, odredila je veterinarsko-policijske olajšave glede uvoza živine iz tujih držav, specialno je dovolila uvoz živine iz Italije, Francije in Nizozemskega. Razven tega je stopila s 1. septembrom v veljavo rum.-avstrij. pogodba. Vlada se resno pogaja s Srbijo, da stopi v veljavo avstrijsko-srbska trgov. pogodba že prej, predno je pravomočna. Vlada je tudi za enkrat sklenila dovoliti uvoz 10.000 ton argentinskega mesa, mora pa še prej se glede tega dogovoriti z ogrsko vlado, o čemur je ministrski predsednik prepričan, da najde ugodno rešitev.

Carinske vojske med Avstrijo in Francijo ne bo (?).

Pariz, 29. septembra. Kakor kažejo vsi znaki, si bo Francija v zadnjem hipu vendarle premislila, voditi carinsko vojsko proti Avstriji ter pride najbrž do miru med obema državama.

Sestanek avstrijskega in italijanskega zunanjega ministra.

Dunaj, 29. septembra. Zunanji minister grof Aehrenthal se je odpejal včeraj v Italijo, da vrne italijanskemu zunanjemu ministru obisk. Sestanek se vrši v Turinu. Dne 1. oktobra bo grof Aehrenthal sprejet od italijanskega kralja v avdienci.

Prestolonaslednik gre v Pariz.

Dunaj, 29. septembra. Tukaj krozijo vesti, da potuje prestolonaslednik Fran Ferdinand še to zimo v Pariz.

Ogrsko posojilo.

Budimpešta, 29. septembra. Kakor se je izjavil ogrski finančni minister, je najetje ogrskega posojila toliko kakor zasigurano in se posojilo realizira v najbližjih dneh. Izposlujega ga takozvana Rotschildova finančna skupina. Prvotno pa se ne najame telega posojila v znesku 560 milij., temveč samo 250 milijonov kron.

Nov civilnopravni red na Ogrskem. Budimpešta, 29. septembra. Justični odsek državnega zbora je sklenil predložiti državnemu zboru predlog justičnega ministra o novem civilnem procesu na Ogrskem.

Hrvaški ban in zagrebški župan.

Budimpešta, 29. septembra. Ogrski korespondenčni biro javlja iz Zagreba z ozirom na vesti, ki krožijo radi sprejema bana dr. Tomašića po zagrebškem županu Holjcu v Osijeku, češ, da obstoja radi tega razdor v občinskem svetu ali pa grozi

celo županska kriza, da so te vesti neresnične, marveč da je večina občinskih svetnikov v svojem naziranju na strani bana in da hoče iti roko v roki z banom v interesu mesta Zagreba in da je tega naziranja tudi župan Holjac. Ogrski korespondenčni biro poroča nadalje, da se je avedla akcija proti županu Holjcu samo od onih elementov v koaliciji, ki hočejo voditi za vsako ceno boj proti vladi in so že danes odločeni, da tvorijo opozicijo.

Italijanski dijaki in italijansko vseučiliško vprašanje.

Trident, 29. septembra. Tukaj se je vršil včeraj kongres italijanskih dijakov. Debata se je tikala italijanskega vseučiliškega vprašanja. Na kongresu je bila sprejeta resolucija, v kateri se poudarja, da kompromisna rešitev tega vprašanja, kakor si jo misli vlada, da bi namreč prišla za 4 leta italijanska pravna fakulteta na Dunaj, ne pomenja nikake končne rešitve italijanskih zahtev. Italijanski dijaki vstrajajo prej kakor slej na stališču, da se ima ustanoviti popolna italijanska univerza v Trstu. Voditelj italijanske ljudske stranke, poslanec Conci, je poslal kongresu brzojavko, v kateri prosi dijake, da naj se glede tega vprašanja nikar ne preneglijo in da naj se ravna in postopajo v sporazumu z italijanskimi poslanci.

Proti jesenskem sejmu v Gradcu.

Celje, 29. septembra. Tudi med tukajšnjim obrtništvom vlada veliko ogorčenje proti jesenskem sejmu (Herbstmesse) v Gradcu. Cela prireditev je pravzaprav le veliki tingeltangel, na katerem se vsiljuje občinstvu malovredno blago. Domači obrtniki in trgovci na Spod. Štajerju — v tej točki so si Slovenci in Nemci v sodbi edini — pa imajo obetno škodo. Slovenci moramo toliko bolj nasprotovati obisku, ker je gotovo le v našo škodo, ako naši ljudje nosijo svoj denar v sovražen nam Gradec. Radovedni smo, ali si bode upala katera obrtniška organizacija na Spodnjem Štajerju govoriti v tem oziru odkrito besedo?

Kanonik Majcen — znova potrjen član štajerskega deželnega šolskega sveta.

Maribor, 29. septembra. Včeraj smo izvedeli, da je kanonik Jože Majcen iznova potrjen za člana štajerskega deželnega šolskega sveta. Mož že drugače ni bogve kaka kapaciteta; saj je javna tajnost, da je brez mature in da je zlezal do kanonika valed posebne protekcije. Zaradi njegove »narodnosti« se ga je že hudo prijemalo. Ima menda samo to dobro lastnost, da je voljno orodje klerikalizma v deželnem šolskem svetu in poseben »zagovornik« slovenskega učiteljstva na Spodnjem Štajerju.

Kolera.

Brno, 29. septembra. Sanitetni departement namestništva je izdal včeraj opoludne komunike, v katerem

rem izjavlja, da je v sredo obolel nek zidar z imenom Palmela na kolera-sumljivih znakih.

Vitkovice, 29. septembra. V ponedeljek je umrl tukaj delavec Žizka na kolera-sumljivih znakih. Bakteriološki preiskava še ni dokončana. Zaradi obrambe proti kolari so se odredila na vseh postajah železnice, ki vodijo na Ogrsko, najstrožja sanitarna nadzorstva.

Rim, 29. septembra. V Neapolju je zbolelo v zadnjih 24 urah 15 oseb na kolari, 9 jih je umrlo. V provinci Neapolj so zbolele na kolari 4 osebe in ena je umrla. V provinci Bari so zbolele na kolari 3 osebe in ena je umrla.

Dunaj, 29. septembra. Predvčerajšnjem je prišla neka 23letna služkinja v splošno bolnico, ker je imela črevesno bolezen. Pokazalo se je tekom bolezni, da je najbrže kolera in so se radi tega odredile najstrožje odredbe.

Trst, 29. septembra. Pomorska oblast je izdala cirkular, s katerim se odredjajo stroge sanitarne odredbe glede parnikov, ki prihajajo iz Carigrada, da ne bi zanesli kolere.

Izgredi v Berolinu.

Berolin, 29. septembra. Predsnoči in snoči ponoči so se nadaljevali boji med štrajkujočimi delavci in policijo v berolinskem mestnem okraju Moabit. Prišlo je do novih spopadov. V eni ulici so delavci izruvali vse plinove svetilke. Proti eni popolnoči so delavci v eno ulico nagromadili les, ga polili s petrolejem in zažgali. Morali so priti gasilci, da so pod varstvom policije pogasili ogenj. Ko so gasilci gasili, so štrajkujoči delavci metali na nje in policijo steklenice, čaše in druge take stvari. Pri ponočnih demonstracijah je bilo ranjenih 90 oseb, med temi mnogo težko. Med štrajkujočimi delavci in transportno tvrdko »Kupfer«, pri kateri stavkajo, so se pričela pogajanja radi ustavitve stavke.

Berolin, 29. septembra. Nekatere ceste na severu Berolina izgledajo, kakor da bi po njih hodil sovražnik. Po cestah leže šipe, razbiti lonci in drugo. Dognalo se je, da se je pri oknih posameznih poslopij izza šaluzin streljalo iz revolverjev na policijo. Policija je konfiscirala na posameznih rešilnih postajah jurnale, v katerih so navedena imena onih, ki so prišli iskat zdravniške pomoči.

Berolin, 29. septembra. Vrše se pogajanja med stavkujočimi delavci in tvrdko »Kupfer & Comp.«, ki je vsako vladno posredovanje odklonila. Včeraj čez dan ni bilo nikakih nadaljnjih izgrediv.

Turško posojilo.

Carigrad, 29. septembra. Veliki vezir Hakki-paša je izjavil, da stoji zadeva glede realiziranja turškega posojila precej ugodno in da je upati, da bo tudi ta zadeva v kratkem rešena.

Zadnji hrvaški ban ali vladni sistem na slovanskem jugu.

Preteklo nedeljo je imel hrvaški ban dr. Nikola pl. Tomašić v Osijeku govor, v katerem je med drugim tudi naglašal, da je morda on poslednji Hrvat, ki sedi na stolici hrvaških banov.

Ta banova izjava se nam zdi vzprie dogodkov, ki se doigravajo na slovanskem jugu, velevažna, ker ni dvoma, da je dr. Tomašić oseba, ki je dobro poučena o razpoloženju dunajskih vladnih krogov nasproti slovanskim narodom na jugu monarhije.

Da so merodajni faktorji na Dunaju prožeti največje mržnje tako proti Srbom in Hrvatom, kakor tudi proti Slovence, to je dejstvo, ki ga izpričuje vsa politika, ki jo vodi v zadnjih letih centralna vlada nasproti tem trem narodom.

Slovani na jugu so se v zadnjem času jeli na vseh poljih živahno gibati in intenzivno so jeli delovati na svoji gospodarski osamosvojitvi.

Res je, da je gospodarska osamosvojitve pri njih šele v povojih, prav tako res pa je tudi, da je začetek te gospodarske emancipacije ugodno vplival na tok jugoslovanske politike.

Kakor se v gospodarskem oziru med Jugoslovani proglašala načelo, da si je treba priboriti neodvisnost in samostalnost od tujega nemškega kapitala in od nemške trgovine, tako se je tudi v političnem življenju vedno glasneje jel naglašati princip, da je edini spas Slovencev, Hrvatov in Srbov v čim najtesnejši združitvi vseh treh plemen v borbi proti skupnemu sovražniku.

Doslej je bilo narode na slovanskem jugu lahko obvladati, ker so bili gospodarsko slabi, na političnem polju pa so čisto pobijali drug drugega. V zadnjih letih se je položaj bistveno izpremenil.

Jugoslovani so se gospodarsko kolikor toliko okrepili in jeli so tudi uvidevati, da je njihova medsebojna borba samo na korist tretjemu faktorju — prodirajočemu Drangu nach Osten.

In čimtelji, ki stoje na čelu tega nemškega prodiranja, so opazili nevarnost, ki grozi njihovim težnjam, ako postanejo Jugoslovani, bivajoči ob Jadranskem morju, ki tvorijo vrata avstro-ogrske monarhije, mogočen in imponujoč gospodarski in politični faktor.

Toda sile, s katerimi razpolaga nemški Drang, še niso tako velike, da bi mogle zajeziti nevarno, za gospodarsko, politično in kulturno

emancipacijo se borečega jugoslovanskega gibanja.

Zato so se voditelji one nemške struje, ki gradi nemški most od Belta do Adrije, za pomoč obrnili k avstrijskim vladnim faktorjem, ki so bili v svoji zaslepljenosti vedno najnavdušenejši pospeševalci pangermanskih teženj.

Da so tu našli nad vse poslušna ušesa, se samo ob sebi umeje.

In od tistega časa so jeli z Dunaja z železno pestjo nastopati proti Jugoslovanom, to je proti vsem tistim elementom na slovanskem jugu, ki hočejo biti slepo orodje tuje, njim sovražne politike.

Uboga Hrvaška je zadnja leta torišče, kjer se delajo poizkusi z najdesperatnejšo politiko, za katero so sposobni samo pristni, nad vse brihtni avstrijski državniki, slovenske dežele in bedna Dalmacija, Bosna in Hercegovina, vse te slovanske pokrajine so objekt najstupidnejših eksperimentov, ki se morejo roditi v degeneriranih možganih ljudi, ki so, žal, na krmilu naše državne ladje.

In teh eksperimentov še ne bo konec, hrvaški ban dr. Tomašić, ki mu ne moremo odrekati niti informiranosti, niti hrvaškega patrijotizma, je na osješkem shodu to direktno priznal.

Med vrstami njegovega govora, ki je izvenel v elegičen ton, da je morda on poslednji Hrvat na staroslavnem stolu banov hrvaških, je čitali, da mera trpljenja jugoslovanskih narodov še ni polna in da se jim bližajo še hujši časi.

In vse kaže na to, da dr. Tomašićeva prognoza ni napačna.

Na slovanskem jugu se bližamo težkim, burnim časom, ali bomo tako krepki in vztrajni, da bomo izšli iz teh izkušenj, iz teh borb kot zmagovalci?

Nadejamo se, da bo nas vodil po poti k zmagi dober naš genij.

Deželni zdravstveni svet in Slovenci.

Naš list je imel že opetovano priliko se pečati z nedostatkami v deželnem zdravstvenem svetu. Toda vlada je za vse pritožbe gluha na oba ušesa, pred vsem pa noče ničesar slišati o tem, da bi dala Slovencev v tej korporaciji tako zastopstvo, ki nam gre po državnih temeljnih zakonih. Dasi je naša dežela popolnoma slovenska in tvori jo v njej »Nemci« jedva 3% vsega prebivalstva, torej tako neznatno manjšino, da bi se je nikjer drugje na svetu niti ne upoštevalo, vendar je naša »nepriestranska« deželna vlada doslej imenovala v deželni zdravstveni svet tri nemške člane, a samo enega slovenskega. To dejstvo kaže dovolj jasno, kako si baron Schwarz predstavlja nepri-

stranost in enakopravnost. Ta praksa deželne vlade ni ničesar drugega, kakor nečuvno zapostavljanje upravičenih slovenskih zahtev ter impertinentno brskiranje polmilijonskega slovenskega prebivalstva, proti kateremu tistih 18.000 Kočevarjev in privandranih Nemcev kar izginja. Kakor vse kaže, hoče vlada tudi v naprej vzdrževati te škandalozne razmere v deželnem zdravstvenem svetu. Opozarjamo na to klerikalno večino v deželnem zboru ter jo pozivamo, naj vendar v tem oziru, ako ima korajžjo, pouči Božidara Černeta, da je na Kranjskem in da je dežela kranjska slovenska. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, je imel včeraj popoldne sejo deželni zdravstveni svet. V tej seji je bil stavljen predlog, naj se določi slovensčina za poslovni jezik zdravstvenega sveta. A zgodilo se je, da tega predloga predsednik niti ni dal na glasovanje, češ, da zdravstveni svet ni legitimiran sklepati o takem predlogu. Proti temu ukrepu sta z vsoto odločnostjo ugovarjala slovenska člana dr. De Franceschi in dr. Zajec, ako pa je imel njiu protest kak uspeh, tega pa ne vemo. Dvomimo. V tej seji je prišel v razpravo še drug, takisto važen predlog, tiče se pomnožitve števila članov deželnega zdravstvenega sveta. Dr. De Franceschi je namreč predlagal, naj se imenujeta v zdravstveni svet še dva člana in sicer slovenske narodnosti, češ, da je pomnožitev števila članov z ozirom na veliki razvoj medicinske vede absolutno potrebna. Ta svoj predlog je utemeljeval tudi s tem, da je vlada sedaj imenovala v zdravstveni svet tri Nemce in samo enega Slovence, kar morajo Slovenci, ki vendar tvorijo pretežno večino prebivalstva v deželi, čutiti kot sramotno zapostavljanje. — Ta predlog je propadel, ker je predsednik dirimiral v prilog Nemcem. Takšne razmere vladajo danes pod režimom gospoda Božid. Černeta.

Klerikalna predavanja v Idriji.

»Katoliško izobraževalno društvo v Idriji« nam je poslalo spored predavanj s prošnjo, da bi ga objavili. Ni sicer naša dolžnost in navada, da bi objavljali priredbe društev nasprotnega mišljenja, vendar storimo tu izjemo, upoštevajoč korist celokupnega idrijskega prebivalstva, ki se mu nudi v eminentno kulturnih (!) predavanjih, ki se bodo vršila v veliki dvorani hotela »Didi« redno vsak ponedeljek, sredo in petek ob 8. zvečer v sledečem redu: F. Zazula: Pomen mistifikacij za slovensko literaturo. M. Podgornik: O denuncianstvu. Avg. Sabec: O značajnosti in značajih. J. Kanduč: Abstinenčno gibanje pri nas.

F. Osvald: Kako se vlagajo rekurzi? J. Kavčič: O zapovedani opoziciji. Ant. Kasosnik: O tremoliranju glasu. M. Arko: Kaj je glavni vzrok, da lezejo orglje kvišku? In kako bi se dalo temu odposrečiti? Iv. Mrak: O klofutih kot vagojevalnem sredstvu. I. Lapajne: Kako se zamenjuje blago? A. Plečnik: O nabadanju muh. F. Osvald: O reji trebušov.

Ali res ni kruha za Slovence na Kranjskem?

Kakor čujemo, bo imenovan za stalnega deželnega zdravstvenega nadzornika na Kranjskem dr. Seemann, Nemec, ki komaj za silo lomi slovenski jezik. Ta je baje že tudi določen za naslednika vladnemu sanitnemu svetniku, dr. Zupanču. Ali res ni mogoče pridobiti za to službo Slovence? Saj vendar imamo mnogo mladih, sposobnih moči, ki bi prav radi službovali v ministrstvu, toda nemška vlada jih ne more najti, ker jih neče. Odločno protestiramo proti temu, da se vsa najboljša uradniška mesta dosledno oddajajo Nemcem. Klerikalci vidijo vse to, a ne ukrenejo nič — seveda ker so ponižni kužki barona Schwarza in morajo molčati na vse kozlarije, ki jih uganja ta možakar v deželi Kranjski. Kje bi pa bilo sicer njihovo absolutno gospodarstvo v deželi?

Naši mesarji in referat na uradniškem shodu.

Iz uradniških krogov nam pišejo: Na shodu ljubljanskih mesarjev se je govorilo tudi o referatu, ki ga je podal na izrednem obnem zboru gosp. prof. Reisner o vladajoči druginji. Govornik, g. Kozak, se je oziral na poročilo o tem zborovanju, priobčeno v »Slovenskem Narodu«. To poročilo pa je bilo netočno in vsled tega je nastalo tudi nesporazumljenje. Na dotičnem zborovanju je namreč profesor Reisner izrecno priznal, da je poskušno klanje v Budimpešti končalo na korist mesarjem. Toliko resnici na ljubo.

Verhunčev pogreb.

Včeraj so izročili materi zemlji zemeljske ostanke pokojnega Verhunca. Udeležba je bila izredno velika, kar dokazuje, kako priljubljen in spoštovan je bil pokojnik v vseh slojih. Udeležili so se pogreba skoro vsi uslužbeni tvrdke »Mayer«, mnogo trgovcev, več častnikov domačega polka, člani »Čitalnice« in člani trgovskega društva »Merkur«. Ob krsti je zapel žalostinko pevski zbor društva »Merkur«.

Nerednosti pri krajnem šolskem svetu v Petrovčah.

V jutranji izdaji našega lista dne 21. t. m. smo priobčili brzojavko iz

LISTEK.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Roman; spisal F. K.

(Dalje.)

V Nišu se je turška armada ustavila. Posamični razkropljeni oddelki so pač še drli naprej, ali jedro cele armade je Halil paša vendar zopet skupaj spravil in se z njim utaboril v Nišu. Nameraval se je umakniti še dalje proti jugu, toda šele potem, ko zbere razkropljene oddelke, ko jih zopet uredi in ko se armada odpočije.

Prebivalstvo niškega okoliša je dobilo ukaz, da priskrbi za armado živila. Vojaki so hodili po vaseh in hišah in prisilili prebivalstvo, da se je pokorilo temu ukazu. Od vseh strani so gonili živino v glavno taborišče in kmetsko prebivalstvo je moralo nositi moko in kar je drugega imelo. Vojastvo je med tem plenilo po hišah in odnašalo, kar je bilo količakaj vredno.

Med te kmetske ljudi se je vtihotapil tudi Čerin. Z njimi vred je gonil živino in brez težav je prišel v osrčje turškega tabora. Po stari turški navadi so bili tudi tu vozovi po-

stavljani okrog celega tabora, a šotorov ni bilo nič, ker jih je turška armada vse morala zapustiti pred Beigradom. Vojastvo je ležalo vse vprek na golih tleh.

Ze dvakrat zapored se je bilo Čerinu posrečilo, da je prišel s kmetскими ljudmi v tabor, a jetnikom se ni mogel približati. Videl jih je ležati zvezane na rokah in na nogah kraj vozov, a ni se jim mogel približati, kajti med njim in med jetniki je ležalo vse polno vojakov, na vozovih pa so ležale v boju pridobljene zastave in tudi prapor kirasirskega eskadrona, ki ga je hotel Čerin iztrgati iz turških rok. Bilo je popolnoma nemogoče priti do jetnikov in do tabora.

Toda Čerin ni obupal. Ko so kmetje pod vojaškim nadzorstvom odhajali iz tabora in je Čerin izprevidel, da mu ne bo mogoče se pritihotapiti do jetnikov, je ogovoril najbližjega mu vojaka in zahteval od njega, naj ga pelje pred zapovednika. A vojak je razljučen nad takim zahtevanjem srdito zavpil nad Čerinom.

»Kako si upa smradljiv gjaner zahtevati, da bi pogledal v obličje našega paše,« se je jezil vojak in s kopitom svoje puške suval Čerina, ter ga podil iz taborišča.

»Izročiti imam zapovedniku vašno pisanje,« se je opravičeval Čerin. »Zvest in pokoren podložnik sem

presvetlega sultana. Saj bi lahko utajil, kar hočem zapovedniku izročiti, a pošten človek sem in ravnam po pravici.«

Pristopilo je bilo med tem že več vojakov, ki so radovedno poslušali, kaj ima njihov tovariš s tujim človekom. Čerinove besede so vendar napravile nekaj vtiska na vojaka.

»Kako pisanje imaš?« je vprašal vojak. »Kje si je dobil in od koga?«

Čerin je potegnil iz žepa turško pisanje z velikim pečatom, katero je našel pri mrtvem turškem vojaku na bojišču pred Petrovaradinom. Veliki pečat, ki je visel na pisanju, je vojaku pričal, da mora biti na tem pergamentu kaj posebnega.

»Daj sem,« je ukazal, »da izročim to pisanje zapovedniku.«

Čerin se je branil, češ, da bi rad sam govoril z zapovednikom, a vojak si so kar vsi zaupili nad njim.

»Daj pisanje in počakaj na odgovor,« je ukazal vojak, s katerim je bil Čerin najprej govoril. »Če bo paša hotel s tabo govoriti, te bo dal poklicati.«

Pri teh besedah je vojak iztrgal Čerinu pergamen iz rok, svojim tovarišem pa je rekel:

»Primitve tega človeka in pazite nanj; kdo more vedeti, kje je dobil to pisanje.«

Vojaki so zgrabili Čerina. Zvezali so mu roke in ga peljali k vozo-

vom, kjer so imeli jetnike, ter vrv pričvrstili ob voz.

»Tukaj počakaj, da pride odgovor,« so rekli in se zopet razšli.

Čerin je bil vesel. Dosegel je, kar je hotel doseči. Blizu njega sta ležala dva zvezana cesarska oficirja. Od njiju naprej jih je ležalo še mnogo, a zaman je iskal Čerin med njimi Bosizia.

Oficirja se nista zmenila za Čerina. Kaj jima je bilo za preprostega kmetskega mladeniča, ko sta imela dovolj svojih skrbi.

Čerin je čakal, da so došli turški vojaki, ki so ga bili zvezali in privezali na voz. Potem je zašepetal v nemškem jeziku:

»Gospoda — poslušajta me, a pazita, da vaju kdo kdo ne zasači.«

Oficirja sta se zganila. Nemške besede, ki jih je izgovoril Čerin, sta jima pričale, da nimata opraviti s srbskim kmetičem.

»Kdo ste?« je vprašal eden jetnikov.

»Človek, ki hoče dobiti v boju ugrabljeni kirasirski prapor. Ta prapor leži na vozu, nekaj korakov od tod. Saj se razlikuje od vseh drugih in ga je lahko spoznati. Ali mi hočeta pomagati?«

»Kako naj vam pomagava,« je odgovoril eden oficirjev, »ko sva zvezana na rokah in na nogah.«

(Dalje prihajajo.)

Žaleca, v kateri se je očitalo, da je načelnik krajnega šolskega sveta v Petrovčah, gosp. Fridrich, izposloval pri štajerski hranilnici v Grac podpora v znesku 300 kron za šolski kuhinji v Petrovčah in Libojah, vendar pa te svote ni izročil omenjenim napravam. Gosp. Fridrich je bil danes v našem uradništvu ter nam pojasnil vso zadevo. Po njegovih pojasnilih smo se prepričali, da so bila očitavanja, priobčena v brzojavki iz Žaleca, neutemeljena. Tem pojasnilom smo verjeli, ker je bil gospod Fridrich več let naš dopisnik.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljanske.

Razžaljenje časti v raznih oblikah. Včeraj je bil pri okrajnem sodišču spet eden tistih nerednih dni, ko se rešuje čast na drobno in na debelo. Tako se je prišel pritožiti neki možakar — in pripeljal je sabo tudi zgornjo svojo boljso polovico — da mu je ta in ta dejal »prokleti hudič bradat«. Sodnik je »prokletega bradata hudiča« taksiral s 30 K globe. — Potem so prišli na vrsto neki pljuvalniki in neka pisma hišni upravi zaradi tistih pljuvalnikov. In sodnik je to stvar obremenil z 20 K globe. — Cela vrsta takih delikatnih stvari se je pa — deloma z majhno, deloma z veliko »mujo« poravnala.

Kaj se hoče, ljudje imajo preveč jezika, preveč časa, preveč denarja pa premalo — pameti. Kadar bo narobe, se bo število sodnih obravnav zaradi žaljenja časti gotovo reduciralo na eno desetino. Advokatje s tem morda ne bodo ravno preveč zadovoljni, veseli pa bodo tega gotovo sodniki in pa — častniški poročevalci.

Ukradeno blago je kupil. Hlapec Janez Mehle si je prisvojil neko konjsko opravo, ki je bila lastnina njegovega gospodarja. Oprava je bila vredna okoli 50 K. Slučajno je prišel v hlev posestnik Jeromen s Posavja po gnoj. Temu je Mehle ponudil ukradeno konjsko opravo za 7 K, in Jeromen jo je tudi res kupil, akoravno je mogel slutiti, da je to ukradeno blago, gospodar je sicer ukradeno in prodano konjsko opravo dobil od Jeromna nazaj, sodnik je pa vendar Jeromna obsodil na 4 dni zapora, poostrenega z dvema postoma.

Nepredvidna ženska. Opoldne je na Marijinem trgu vedno prav veliko ljudi. Prihajajo iz pisaren, iz šol itd. poleg tega švigajo semtertja kolesarji, izvoščeki in vmes pridirja še električna železnica. Zato se ravno tam marsikdaj pripeti kaka neizgovestost. Posebno kolesarji imajo na Marijinem trgu veliko smolo. Dne 26. avgusta je imel tako kolesarsko smolo na Marijinem trgu kolesar Moravec. Vozil je sicer počasi, ali — kjer se je vzela, tam se je vzela — pod kolo mu prifrči naenkrat delavčeva žena Urša Dolinarjeva. Poškodovana sicer ni bila veliko, ker je kolesar takoj skočil s kolesa. Kolesar se je moral zagovarjati pred okrajnim sodiščem, ki ga je pa oprostilo, ker se je izkazalo, da neizgovestost ni zakrivil kolesar, ampak nepredvidna ženska sama, ki ni dovolj pazila.

Razne stvari.

* **Dr. Crippen.** Preiskava telesnih ostankov Crippenove žene je došla, da je bila zastrupljena s hiščinom. Obravnava proti Crippenu se prične v drugi polovici meseca oktobra.

* **Gledališki ravnatelj aretiran.** V Berlinu so aretirali gledališkega ravnatelja Maksa Garrisona, ki je deloval več let tudi na avstrijskih gledališčih. Garrison je hotel v neki pravdi nagovoriti priče, da bi po krivem pričale, zato so ga zaprli.

* **Brata umorila brata.** Pri Budjeveh sta brata Franc in Josip Kadlec v prepiru s sekuro ubila svojega brata Karla. Oba brata so zaprli.

* **Nemiri v Barceloni.** Med policijo in štrajkujočimi delavci je prišlo do hudih spopadov. Policija je rabila orožje in je z veliko težavo razgnala delavstvo. Več tovarov so zaprli, tako da je okrog 700 delavcev brez službe.

* **Tatinaki opat.** V nekem samostanu v Kijevu je poneveril opat Melhizek milijon rubljev. Poneverjenje se je vršilo zadnjih osem let. Opatu in nekaj njegovih sorodnikov so zaprli.

Nekatere celjske pikantnosti.

V Celju, 28. septembra.

Pred kratkim je tukajšnja »vahrarica« z graškimi listi vred upila, da je ljubljanski občinski svet bojda sklenil porabiti nekatere fonde začasno v različne občinske namene. No — celjski meščani so postali v zadnjem času kaj kritični in začeli so se zanimati za fonde, katere ima v upravi — celjska mestna občina. Začelo se je na pr. povpraševati, kje je takozvani »Studentenheimfond«? Že zdavnaj bi se morala zidati nova hiša za odgojo znanih gimnazijskih odpadkov iz cele Avstrije, katerim pomagajo na »nemški« gimnaziji v Celju do zrelostnega izpita, a — fonda ni več. Zanimalo bi marsikoga v Celju, kam in kako ga je celjski občinski svet porabil?

Pred dvema tednoma se je govorilo po Celju, da je umrla neka tujka pri Rebenškem boju na koleri. Te govorice so vendar vzpodbudile župana dr. Jabornega, da je ukrenil vsaj najpotrebnejše varnostne odredbe proti koleri. A še pred njim je skrbel za celjske meščane v tem oziru zaslužni blagajnik protestantske cerkvene občine Wehrhan. Kot načelnik društva »Deutsches Haus« je naročil (gotovo ne zaradi provizije) cel vagon dobrega klozetnega papirja, katerega je sedaj cela mala zaloga na podstrešju »Nemškega doma«. Ta papir povzroča seveda po mestu neštivilno dovtipov ...

Ker že ravno govorimo o »Nemškem domu«, je zvedela šele sedaj naša javnost, zakaj se pravzaprav ni slavnostno otvoril. Isti Wehrhan je namreč izročil kleparska dela pri stavbi neki slovenski tverdi iz Ljubljane. Ko so kleparski pomočniki dovršili svoje delo, so sedli pri žlebu in zapeli poleg smrečice s frankfurtskimi barvami »Hej Slovane ...« Lahko si je misliti, kako neznanska jeza je lomila naše vsenemške zaplotnike, ko so izvedeli za to! In zato je bila bojda slovesna otvoritev nepotrebna ...

Da dopolnimo za danes kroniko celjskih škandalčkov, še moramo omenjati kapucinske klobase »vahrarice« bivšega urednika dr. Ballogha. Mož pravi, da je notarski kandidat v Laškem trgu in da dela za »vahrarico« le v prostih urah; a vidimo ga vedno v Celju. Ta zanimivi reprezentant naše nemško-nacionalne klike, desna roka protestantovskega škofa dr. Ambrožiča v Celju, je bil nekoč dominikanec in pozneje kapucinski novic v lepem nemškem Schwanbergu. Tamošnji kapucini so si pozimi pripravili z vso umetnostjo velikonočne klobase. Kdo pa more opisati njih grozo in iznenadenje, ko so se prepričali, da so jim lepe klobase v svetem postnem času izginile! Krivca — Ballogha — so kmalu imeli in magister novitiorum ga je s pobožnega premišljevanja na koro poklical ven in ga nemudoma odpravil ... Danes je mož svobodno miseln do brade piše po »vahrarici« svetim ogorčenjem o rimskih popih, ki so največji škodljivci nemškega naroda ...

Najnovejše vesti.

Gališki deželni zbor.

Lvov, 29. septembra. V včerajšnji seji dež. zbora je bil na dnevnem redu predlog grofa Badenija, s katerim se vlada pozivlja, da ukrene vse potrebno, da ne bodo nemške zavarovalnice proti avstrijskim delavcem, ki se v Nemčiji ponesrečijo in so jim tam dolžne izplačevati invalidno rento, tako postopale, kakor dosedaj, namreč, da tem delavcem, ako se povrnejo v Avstrijo, odtegnejo izplačevanje invaliditetne rente. Nadalje predlaga občinski odsek resolucije, v kateri se pozivlja vlado, da nemudoma predloži državni zboru zakon, ki natančno določa takozvani prenešeni delokrog posa-

meznih občin, ter tudi določa, kako odškodnino dobe občine za to delo.

Politični položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 29. septembra. V opozicijskih strankah se je danes komentirala vest, da v tem državnozbornem zasedanju ni na dnevnem redu nobenih važnih zakonskih predlog, akoravno jih ima večina vlada že pripravljene. Iz tega se izvaja, da se vlada boji velikih težkoč, ker ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary izgublja polagoma vse simpatije in se je pred kratkim izrazil tudi prestolonaslednik Franc Ferdinand o Khuenu in njegovi politični jako strogo. Tudi v Justhovi stranki računajo s tem, da vlada ne bo našla izhoda in da bo Khuen-Hedervary moral demisionirati. Justh se je ba-je izrazil: »Nasa pšenica gre zopet v klasje«. V vladnih krogih se zanikujejo vesti o kakih težkočah.

Milanski občinski svet in umrli avijatik Chavez.

Milan, 29. septembra. Milanski občinski svet je imel včeraj žalno sejo z ozirom na smrt avijatika Chaveza. Občinski svet se korporativno udeleži njegovega pogreba. Chavez prepeljejo v Pariz. Brat ponesrečenega Chaveza, kateremu se je izplačalo od razpisane nagrade 50.000 frankov, se je odločil dati teh 50.000 frankov za ustanovo dedičem ponesrečenih avijatikov.

Potegnjen župan.

Budimpešta, 29. septembra. Včeraj je brzojavil budimpeštanski župan dunajskemu županu, da ga bode jako veselilo, ako ga prihodnje dni obišče. Ta brzojavka temelji na napaknem umevanju nekega pisma. Dunajski župan dr. Neumayer je namreč pisal budimpeštanskemu županu v zadevi uvoza argentinskega mesa pismo, v katerem med drugim izjavlja: »Najraje bi prišel k Vam, da se o tem pogovorimo.« Ta pasus si je budimpeštanski župan tolmačil za napoved obiska in zaradi tega ga je povabil. Ta telegram vzbuja na Dunaju splošno veselost in govori se zopet »vom g'scheiten Bürgermeister«.

Klerikalna gonja.

Inomost, 29. septembra. Tirolski deželnoškolski nadzornik Leschanowsky gré proti svoji volji v pokoj. Strmoglavili so ga klerikaleci, ki so proti njemu spletkarili radi njegovega neomajanega liberalnega nazarja.

Čudno postopanje škofa.

Budimpešta, 29. septembra. V tukajšnjih političnih krogih se mnogo komentira vest, da je škof Parvy, ki je znan kot besen nasprotnik Slovkov na Ogrskem, dvema duhovnikoma, in sicer poslancema Richterju in Rudnayu prepovedal izvrševati njih mandate, ker sta člana liberalne vladne večine. Vlada misli v tem oziru ukreniti svoje korake in se je včerajšnji ministrski svet že bavil s celo zadevo.

Izgredi v Düsseldorfu.

Düsseldorf, 29. septembra. Tukaj je prišlo do podobnih izgrediv kakor v Berlinu. Zidari neke tukajšnje tvrdke so sklenili, da prično s stavko, 150 jih je tudi začelo stavkati. Ker pa ni hotelo stavkati tudi 200 pri tej tvrdki zaposlenih italijanskih zidarjev, je prišlo med obema skupinama na ulici do boja z noži. 2 osebi ste smrtnonevarno ranjeni.

Nov bolgarski poslanik v Berlinu.

Berolin, 29. septembra. »Tageszeitung« poroča, da bo imenovan za bolgarskega poslanika ne nemškem dvoru G e z o f.

Za kratek čas.

— O, srečen sem ti, srečen, kakor kak kralj.

— Upam, da imaš več, kot samo eno krono.

Industrijal in odgovorni urednik:
Bodo Pastalemek.

Loterijske številke.

Dvigane v sredo, 28. septembra 1910.

Priglas: 35, 47, 88, 23, 33.

Borzna poročila.

Dunaj, 28. septembra. Vesti, da se ogrsko posojilo vendarle kmalu spravi pod streho, so ugodno vplivale na razpoloženje včerajšnjega dopoldanskega trga. Pozneje pa se je razširila vest, da namerava tudi avstro-ogrsko banka zvišati diskont, vsled česar se je pojavila reakcija, ki sicer ni postala preobsežna, vendar pa tlačila kurze. Alpinke, akcije paroplovne družbe in transportne družbe so vsled tega trpele, akcije Bankvereina, Unionbanke in ogrske kreditke pa so se držale na višini. Kreditke so bile celo zelo živahne, rente so se malo zboljšale, divize so trdnjše.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 28. septembra 1910.

Stoletniški papirji.	Desari	Blagovni
4% majeva renta	93-20	93-40
4-2% srebrna renta	97-—	97-20
4% avstr. krona renta	93-20	93-40
4% ogr.	91-50	91-70
4% kranjsko deželno posojilo	96-—	97-—
4% k. o. češke dež. banke	94-—	95-—

Srednje.	Desari	Blagovni
Srečke iz l. 1860 1/2	226 50	232 50
„ „ 1864	322 —	328 —
„ tiske	156-50	162 50
„ zemeljske I. izdaje	298-50	304-50
„ „ II.	279-30	285-30
„ ogrske hipotekne	249-25	255-25
„ dun. komunalne	529-—	539-—
„ avstr. kreditne	519-50	529-50
„ ljubljanske	89 75	95 75
„ avstr. rdeč. križa	63-—	67-—
„ ogr.	38-50	42 50
„ bazilika	28-60	32 60
„ turške	256-50	259-50

Debitno.	Desari	Blagovni
Ljubljanske kreditne banke	446-—	448-—
Avstr. kreditnega zavoda	668 25	669 25
Dunajske bančne družbe	558 25	559 25
Južne železnice	117-—	118 —
Državne železnice	760-50	761 51
Alpine-Montan	768-50	769 50
Češke sladkorne družbe	260-—	261-50
Živnostenske banke	272-—	273-50

Valute.	Desari	Blagovni
Cekini	11-37	11-40
Marke	117-60	117-80
Franki	95-45	95-60
Lire	94-55	94-75
Rublji	254-50	255-50

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 28. septembra 1910.

Termin.	za 50 kg	100 kg
Pšenica za oktober 1910	10 05	20 10
Pšenica za april 1911	10 36	20 72
Rž za oktober 1910	7 51	15 02
Koruza za maj 1911	5 34	10 68
Oves za oktober 1910	7 83	15 66

E f e k t i v.
5 vin. cenije.

Vsak petek in posten dan se dobe

172
morske ribe
v delikatesni trgovini
Ant. Stacul.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest
iz ljubljanske preteklosti.

Ta zabavna povest, polna krepkega in preširnega humorja in svežih, dostikrat razposajenih dovtipov, je prav kar izšla v posebni knjigi. Prijateljem nepristiljene komike in veselega smeha budi posebno priporočena.

Cena broš. 1 K., vez. 1'00 K., s pošto 10 v. več.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Gostilno

173

sprejem v najem ali na račun na
Notranjskem.

Naslov pove upravištvo »Sl. Naroda«.

Lezioni italiane.

Grammatica, letteratura, conversazione.
3074

Si comincia il 1. ottobre.
Dalmatinska ulica 8, prtlj. desno.
Si domanda dopo il 25. settembre.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnice: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskontira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 26.776.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/2% z 1 1/2% na amortizacije ali po 5 1/2% brez amortizacije na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 1/2% čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevni kurzi.

Delniška glavica: K 5.000.000—

Rezervni zaklad: K 450.000—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovanski banki »SLAVIJA«.

Podpirajmo torej domač slovanski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fond K 48.812.707— jamči za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gumno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

1

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zapieni eno!

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešerova ulica šte. 3.

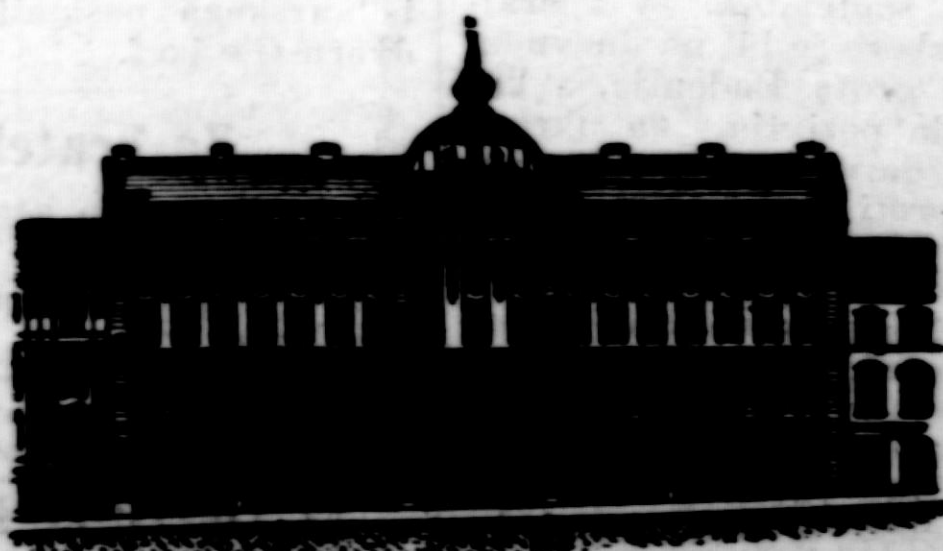
∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

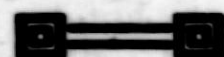
Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zaven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vse svoje močje. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. dekretni vladi, izključena vsaka spekulacija z vložnim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po 4 1/2%, brez odbitka; nevadigojene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posojila na zemljišča po 5% obresti in proti amortizaciji po najmanj 1 1/2% na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.

4